

Universiteit Utrecht

De relatie tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud en permissieve seksuele attitudes van adolescenten

Student: Rebecca Adams

Studentnummer: 4077016

Emailadres: r.s.adams@students.uu.nl

Master: Jeugdstudies

Instelling: Universiteit Utrecht

Cursus: Masterproject

Begeleider: Jenneke van Ditzhuijzen

Datum: 20-06-2017

Aantal woorden: 5688

Abstract

Previous research showed that exposure to sexually explicit media is a unidirectional predictor for sexually permissive attitudes and sexual risk behaviour. However, it is unknown whether these effects only apply to sexual media or also to information-seeking about sex. In the current study this is examined. Second, it was investigated whether the relationship between information-seeking and sexual permissiveness was bidirectional. Furthermore, it was investigated whether injunctive peer norms were a mediator and gender was a moderator in the above mentioned relationships. The used data comes from a large-scale two-year Dutch longitudinal study with four measures among adolescents (N = 1297) with an average age of 13.7 at baseline. Results from linear regression analyses indicated that use of sexual media and information-seeking increased sexual permissiveness. There were indications that the relationship between information-seeking and sexual permissiveness was bidirectional. Injunctive peer norms appeared to be a significant mediator in the relationships of sexual media and information-seeking with sexual permissiveness. Gender did not moderate the results. The results show that sexual information-seeking may have a bidirectional relationship with using sexually explicit media. Because of the indications that sexual information-seeking and sexual permissive attitudes have a bidirectional relationship, further examination is necessary.

Keywords

Adolescents, sexual explicit media content, information-seeking about sex, sexual permissive attitudes, injunctive peer norms

Abstract

Eerder onderzoek toonde aan dat blootstelling aan seksueel expliciete media een voorspeller vormt voor permissieve seksuele attitudes en seksueel risicogedrag. Het is echter niet bekend of dit alleen voor seksuele media geldt of ook voor informatie zoeken over seks. In de huidige studie is dit onderzocht. Ook werd gekeken of de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissiviteit bidirectioneel was. Bovendien werd onderzocht of injunctieve peer normen een mediator en geslacht een moderator waren in de bovengenoemde relaties. De gebruikte data zijn afkomstig uit een grootschalig 2-jarig Nederlands longitudinaal onderzoek met vier meetmomenten onder adolescenten (N = 1297) met een gemiddelde leeftijd van 13.7 op baseline. Resultaten van lineaire regressie-analyses toonden aan dat zowel seksuele media als het zoeken naar informatie over seks de permissieve attitude verhoogde. Er werd gevonden dat de relatie tussen informatie zoeken en permissiviteit bidirectioneel was. Injunctieve peer normen bleken een significante mediator te zijn in de relaties tussen seksuele media en informatie zoeken enerzijds en permissieve seksuele attitude anderzijds. Geslacht bleek geen moderator. De bevindingen tonen aan dat informatie zoeken mogelijk een bidirectionele relatie heeft met permissiviteit in tegenstelling tot de unidirectionele relatie met seksueel expliciete media, om hier meer inzicht in te krijgen is vervolgonderzoek nodig.

Kernwoorden

Adolescenten, seksueel expliciete media-inhoud, informatie zoeken over seks, permissieve seksuele attitude, injunctieve peer normen

Het internet is een medium dat veel wordt gebruikt voor het verkrijgen van seksuele informatie (González-Ortega, Vicario-Molina, Martínez, & Orgaz, 2015). Doordat het zo toegankelijk is, maken veel jongeren gebruik van seksueel expliciet materiaal op het internet (SEIM; Brown & Bobkowski, 2011). Het gebruik van SEIM kan verschillende effecten hebben op seksueel gedrag en seksuele attituden. Zo kan SEIM-gebruik leiden tot meer vertrouwen in de eigen seksuele bekwaamheid (Bleakley, Hennessy, Fishbein, & Jordan, 2009). Het kan ook leiden tot meer permissieve attituden over seksualiteit (Brown & L'Engle, 2009). Dit kan een negatief effect zijn omdat permissieve seksuele attituden voorspellend kunnen zijn voor seksueel risicogedrag, namelijk het hebben van meerdere seksuele partners en inconsistent condoomgebruik (Chanakira, Goyder, Freeman, O'Cathain, Kinghorn, & Jakubovic, 2015). Wanneer een onderzoek gebruik maakt van een jonge doelgroep die nog geen of amper seksueel risicogedrag vertoont, kunnen de permissieve seksuele attituden die aan het risicogedrag voorafgaan en hier sterk mee samenhangen wel worden gemeten als een proxy om inzicht te krijgen in deze attituden en eventueel later risicogedrag.

Blootstelling aan SEIM beïnvloedt mogelijk permissieve seksuele attituden. Deze relatie zou verklaard kunnen worden door injunctieve peer normen. Jongeren zouden door het gebruik van SEIM het idee kunnen krijgen dat hun peers permissief seksueel gedrag goedkeuren, waardoor de eigen attituden van de adolescenten vervolgens ook permissiever worden (Cox, Schreffler, Merten, Gallus, & Dowdy, 2015; Doornwaard, ter Bogt, Reitz, & van den Eijnden, 2015). In verschillende onderzoeken zijn verbanden tussen injunctieve peer normen, SEIM-gebruik en permissieve seksuele attituden onderzocht, maar dit is nog niet in één model gedaan. Er is meer inzicht nodig in hoe deze processen er in longitudinale data uitzien. Daarom wordt dit proces in één model getoetst en kan er ook getoetst worden of er mogelijk sprake is van bidirectionaliteit.

In dit onderzoek wordt een onderscheid gemaakt tussen meer expliciete en minder expliciete blootstelling aan seksuele media-inhoud, respectievelijk SEIM-gebruik en informatie zoeken op het internet over seks. Het gebruik van internet als informatiebron voor seks is een breed begrip en kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Zo kan het zowel gaan over het opzoeken van anticonceptiemethoden als het opzoeken van verschillende standjes. Hoewel er sterke aanwijzingen zijn voor een causale relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attituden, is nog niet onderzocht of minder expliciete vormen van blootstelling aan seksuele media-inhoud, zoals het zoeken naar informatie over seks, ook invloed hebben op permissieve seksuele attituden. In eerder onderzoek is geen bidirectionele relatie gevonden tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attituden, maar wel een

unidirectionele relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attituden. Het bleek namelijk dat meer SEIM-gebruik leidde tot een meer permissieve seksuele attitude en dit was andersom niet het geval (Doornwaard, Bickham, Rich, ter Bogt, & van den Eijnden, 2015). Er is echter nog niet bekend hoe de relatie tussen informatie zoeken over seks op het internet en permissieve seksuele attituden eruit ziet en of deze relatie mogelijk wel bidirectioneel is.

Invloed van SEIM-gebruik op permissieve seksuele attituden

De sociaal cognitieve theorie van Bandura (1977) stelt dat adolescenten kennis verkrijgen en verwachtingen ontwikkelen door het observeren van anderen. Als adolescenten worden blootgesteld aan SEIM, is het mogelijk dat ze de attituden en het gedrag overnemen van de personen die ze zien op de beelden. Zo toonde eerder cross-sectioneel onderzoek aan dat het gebruik van SEIM samenhangt met permissieve seksuele attituden (Braun-Courville & Rojas, 2009; Lo & Wei, 2005; Lou, Cheng, Gao, Zuo, Emerson, & Zabin, 2012; Omori, Zhang, Allen, & Imamura, 2011; Peter & Valkenburg, 2008). Daarnaast toonde ook longitudinaal onderzoek aan dat blootstelling aan SEIM leidde tot meer permissieve seksuele attituden (Brown & L'Engle, 2009; Doornwaard, Bickham, et al., 2015).

Bidirectionele relatie informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attituden

Er zijn verschillende mogelijkheden in de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attituden. Ten eerste is het op basis van de theorie van Bandura (1977) mogelijk dat het zoeken naar informatie over seks net als SEIM-gebruik van invloed is op permissieve seksuele attituden doordat jongeren de informatie overnemen die ze tegenkomen op het internet. Zo toonde eerder cross-sectioneel onderzoek aan dat jongens die via het internet informatie over seks verworven meer permissieve seksuele attituden rapporteerden (Lou, Cheng, Gao, Zuo, Emerson, & Zabin, 2012).

Ten tweede is het mogelijk dat de relatie tussen informatie zoeken en permissieve seksuele attituden er anders uitziet dan de relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve attituden. Op basis van de *reinforcing spiral framework* (Slater, 2007) zou men veronderstellen dat er hier wel sprake is van een bidirectionele relatie. Deze theorie stelt namelijk dat er een wederkerige relatie bestaat tussen media-selectie en attituden. Wanneer jongeren al een permissieve seksuele attitude hebben, kan dit leiden tot meer blootstelling aan seksuele media-inhoud, waardoor hun permissieve seksuele attituden nog verder worden versterkt. Juist bij het zoeken naar informatie over seks kan een bidirectionele relatie worden verwacht omdat er meer gerichtheid is vanuit de adolescent zelf doordat er al een interesse of een bepaalde vraag moet zijn voordat er op het internet naar informatie wordt gezocht, terwijl SEIM ook per ongeluk tegengekomen kan worden. Hierdoor is het mogelijk dat de invloed

van permissieve seksuele attitudes op het zoeken naar informatie over seks sterker is dan andersom. Het *selective exposure perspective* (Zillman & Bryant, 1985) sluit hierop aan door te stellen dat mensen media-inhoud selecteren die past bij hun ervaringen en interesses. Eerder longitudinaal onderzoek toonde aan dat jongens met meer permissieve seksuele attitudes meer SEIM gebruikten (Doornwaard, van den Eijnden, Overbeek, & ter Bogt, 2015), wat ook voor informatie zoeken over seks kan gelden.

Ten derde is het mogelijk dat een achterliggende variabele de samenhang tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitudes verklaart, bijvoorbeeld leeftijd. Het is mogelijk dat adolescenten tijdens hun ontwikkeling meer behoefte krijgen aan seksuele prikkels en hierdoor ook meer informatie over seks gaan zoeken. Ook kunnen ze doordat ze ouder worden meer permissieve seksuele attitudes aannemen.

Op basis van longitudinale data die gebruikt wordt in dit onderzoek, zal gekeken worden hoe de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitudes eruit ziet.

Verklaring door injunctieve peer normen

Er bestaat de mogelijkheid dat de relatie tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud en permissieve seksuele attitudes gemedieerd wordt door injunctieve peer normen. Injunctieve peer normen zijn de waargenomen goed- en afkeuringen van anderen over gedragingen (Cialdini & Trost, 1998). Zo toonde onderzoek aan dat het gebruik van SEIM de injunctieve peer normen veranderde. De perceptie van de permissieve seksuele attitude van hun vrienden werd namelijk verhoogd (Doornwaard, ter Bogt, et al., 2015). Vervolgens hadden adolescenten meer permissieve seksuele attitudes als zij meer permissieve seksuele normen waarnamen bij hun peers (Chia, 2006; Cox, et al., 2015). Daarnaast werd de relatie tussen seksuele media-inhoud op de televisie en permissieve seksuele attitudes zwakker na controle voor mediërende variabelen, waaronder injunctieve peer normen (Chia, 2006). Deze laatste relatie is echter nog niet onderzocht op longitudinale data over het gebruik van seksuele media-inhoud op het internet. Ook moet er nog onderzocht worden of deze relaties hetzelfde werken voor informatie zoeken over seks.

De mediatie kan ook de andere kant op gaan; het kan de invloed van de permissieve seksuele attitudes van adolescenten op informatie zoeken over seks verklaren. Er zijn aanwijzingen in cross-sectioneel onderzoek dat de eigen seksuele attitude en de injunctieve peer normen elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden (Chia, 2006). Longitudinaal onderzoek is echter nodig om aan te tonen of er een relatie bestaat tussen de eigen seksuele attitude en injunctieve peer normen. Injunctieve peer normen kunnen vervolgens invloed hebben op het

zoeken naar informatie over seks. Hier is echter nog geen onderzoek naar gedaan. Het is aannemelijk dat injunctieve peer normen invloed hebben op blootstelling aan seksuele media-inhoud. Zo waren injunctieve peer normen in cross-sectioneel onderzoek positief gerelateerd aan pornografiegebruik (Rasmussen, Rhodes, Ortiz, & White, 2016). Ook blijkt uit longitudinaal onderzoek dat adolescenten meer SEIM gebruikten als ze dachten dat het normatief gedrag was en hun peers er dus hetzelfde over dachten (Doornwaard, ter Bogt, et al., 2015; Rasmussen et al., 2016). Dit geldt mogelijk ook voor het zoeken naar informatie over seks.

Sekseverschillen

Onderzoeksresultaten tonen aan dat er sprake is van sekseverschillen in het verband tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud en permissieve seksuele attituden. Zo toonde longitudinaal onderzoek aan dat blootstelling aan seksuele media vooral bij jongens meer permissieve seksuele attituden voorspelde (Brown & L'Engle, 2009). Er zijn mogelijk ook sekseverschillen in de relatie tussen het gebruik van internet voor informatie en permissieve seksuele attituden. Meisjes hebben meer kennis over seks dan jongens, mogelijk doordat meisjes meer actief informatie zoeken over seks op het internet (Tseng, Weng, Kuo, Chou, Yang, & Chiang, 2015). Het kan zijn dat ze ook meer op de hoogte zijn van de risico's van seks omdat zij degenen zijn die zwanger kunnen raken. Ook is anticonceptie vooral gericht op meisjes. Hierdoor is het mogelijk dat meer informatie zoeken over seks voor meisjes juist tot minder permissieve seksuele attituden leidt dan bij jongens.

Huidig onderzoek

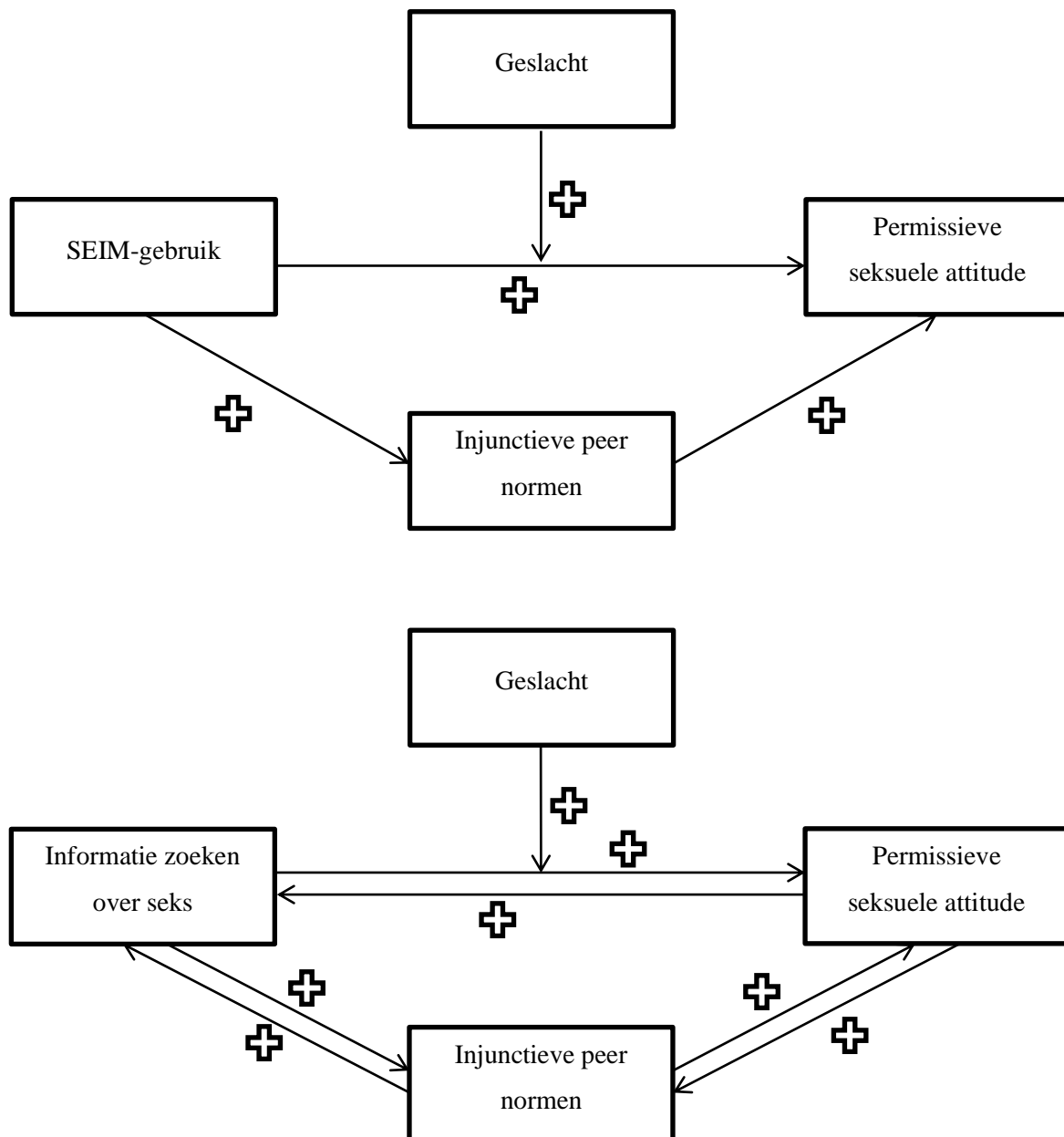
Naar aanleiding van eerder onderzoek kan geconcludeerd worden dat er nog onvoldoende bekend is over de relatie tussen het zoeken naar informatie over seks en permissieve seksuele attituden. Zo is er niet bekend of het zoeken naar informatie over seks invloed heeft op permissieve seksuele attituden, of deze relatie bidirectioneel is en of de relatie tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud en permissieve seksuele attituden verklaard kan worden door injunctieve peer normen. Bovendien wijzen eerdere bevindingen verschillende kanten op en is op veel onderzoek methodologisch een en ander aan te merken. Om deze redenen is het belangrijk om de verbanden in een longitudinaal onderzoek te toetsen.

Om meer inzicht in de verschillende verbanden te krijgen, wordt in dit onderzoek de volgende vraag beantwoord: Wordt de relatie tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud en permissieve seksuele attituden verklaard door injunctieve peer normen, en is dit anders voor verschillende vormen van blootstelling aan seksuele media (het zoeken van informatie

over seks en SEIM-gebruik)? Is de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attituden bidirectioneel en is er een verschil tussen jongens en meisjes?

De hypothesen bij deze vragen zijn: a) Het gebruik van SEIM verhoogt het risico op permissieve seksuele attituden, b) de relatie tussen informatie zoeken over seks op het internet en permissieve seksuele attituden is bidirectioneel, c) de invloed van zowel SEIM-gebruik als informatie zoeken over seks op permissieve seksuele attituden wordt verklaard door injunctieve peer normen, d) de invloed van permissieve seksuele attituden op informatie zoeken over seks wordt verklaard door injunctieve peer normen, e) voor jongens zal de relatie tussen blootstelling aan seksuele media-inhoud (oftewel, SEIM-gebruik en informatie zoeken over seks) en permissieve seksuele attituden sterker zijn dan voor meisjes (zie figuur 1).

Figuur 1. Onderzoeksmodel

Methode

Steekproef en onderzoeksdesign

De data voor het huidige onderzoek zijn afkomstig uit een grootschalig Nederlands longitudinaal onderzoek naar relaties en seksualiteit van adolescenten. In dit onderzoek heeft een groep scholieren van groep 8 tot de vierde klas op de middelbare school op vier momenten een vragenlijst ingevuld. Tussen de vier meetmomenten zat telkens zes maanden. De eerste meting vond plaats in de herfst van 2011. Huidig onderzoek maakt gebruik van meetmoment 1, 3 en 4. Er is gekozen om de mediator mee te nemen op T3 omdat er op de variabele om injunctieve peer normen te meten op T3 minder missende waarden waren dan op T2. De steekproef bestond uit 1297 adolescenten op de eerste meting, waarvan 691 (53.3 %) jongens en 606 (46.7%) meisjes.

Procedure

Adolescenten zijn geworven op vier verschillende middelbare scholen in Nederland. Zowel de adolescenten als hun ouders kregen voor de eerste meting informatie over de doelen van het onderzoek en dat het mogelijk was om op elk moment te stoppen. De ouders konden een formulier terug sturen als zij niet wilden dat hun kinderen meededen aan het onderzoek. Bij 93% van de benaderde adolescenten hebben de ouders passieve consent gegeven en deden hun kinderen dus mee met het onderzoek. Er is echter wel bij elke meting duidelijk gemaakt dat deelname vrijwillig is en dat de jongeren op elk moment konden stoppen. Op vier momenten is door de adolescenten op de computer een Nederlandstalige vragenlijst ingevuld op school. Hierbij waren onderzoekers en assistenten aanwezig om het project te introduceren en om vragen te beantwoorden. Er werd gegarandeerd dat de antwoorden die ze gaven vertrouwelijk waren. Na ieder meetmoment kregen de adolescenten een boekenbon met een waarde die steeds hoger werd naarmate ze verder in het onderzoek kwamen. Het onderzoek was goedgekeurd door de ethische commissie van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht.

Meetinstrumenten

SEIM-gebruik. De eerste onafhankelijke variabele werd gemeten met één item dat gebaseerd is op onderzoek van De Graaf en Vanwesenbeeck (2006), namelijk: “Veel jongeren kijken wel eens naar porno op het internet. We zouden graag willen weten hoe dit voor jou is. Hoe vaak gebruik jij het internet om een pornowebsite te bekijken?”. Voor basisschool leerlingen werd in plaats van de term ‘porno(website)’ de term ‘seks op het internet of blootwebsite’ gebruikt. Er werd gebruik gemaakt van een 6-puntsschaal met de volgende

antwoordcategorieën: 1 = Nooit, 2 = Minder dan 1 keer per jaar, 3 = Minder dan 1 keer per maand, 4 = 1 tot 3 keer per maand, 5 = 1 of 2 keer per week en 6 = 3 keer per week of vaker. *Internet als informatiebron*. De tweede onafhankelijke variabele werd ook gemeten met één item, namelijk: “Hoe vaak gebruik jij het internet om informatie over seks op te zoeken?” (De Graaf & Vanwesenbeeck, 2006). Ook hier werd gebruik gemaakt van een 6-puntsschaal met dezelfde antwoordcategorieën als bij SEIM-gebruik.

Permissieve seksuele attitudes. De afhankelijke variabele werd gemeten met een vertaalde subschaal van ‘The Brief Sexual Attitudes Scale’ (Hendrick, Hendrick, & Reich, 2006). Op een 6 puntsschaal gaven adolescenten aan in hoeverre ze het eens waren met vijf verschillende stellingen over seksuele permissiviteit. De antwoordmogelijkheden waren: 1 = Helemaal mee oneens, 2 = Mee oneens, 3 = Beetje mee oneens, 4 = Beetje mee eens, 5 = Mee eens, 6 = Helemaal mee eens. Een voorbeeld van deze stellingen is: “Ik hoef geen relatie te hebben met iemand om seks te hebben met hem/haar”. Er waren geen missende waarden op deze schaal. Met de gemiddelde score van de vijf items is een totale permissiviteitsscore gemaakt. De Cronbach’s alfa van de schaal varieerde van .73 tot .83 over de verschillende meetmomenten.

Injunctieve peer normen. De perceptie van adolescenten van de goedkeuring van hun peers over seksueel gedrag, de veronderstelde mediërende factor, werd gemeten met één vraag uit een aangepaste vragenlijst (gebaseerd op de AddHealth vragenlijst; Jaccard & Gordon, 1996). Op een 6-puntsschaal gaven adolescenten aan in hoeverre ze het eens waren met de stelling: “Mijn beste vrienden/vriendinnen vinden dat jongens en meisjes van onze leeftijd nog geen seks horen te hebben.” De antwoordmogelijkheden waren: 1 = Helemaal niet waar, 2 = Niet waar, 3 = Beetje niet waar, 4 = Beetje waar, 5 = Waar, 6 = Helemaal waar. De scores zijn omgedraaid zodat een hogere score stond voor meer goedkeuring van peers.

Demografische gegevens. In de vragenlijst werd ook naar verschillende demografische gegevens gevraagd, waarvan in het huidige onderzoek geslacht (0 = Jongen en 1 = Meisje) en leeftijd (op basis van geboortedatum) werden meegenomen.

Data-analyse

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden werd de verkregen data met behulp van het statistiek programma IBM SPSS Statistics 23 geanalyseerd. Van de stellingen van de variabelen voor permissieve seksuele attitude op T1 en T4 werden schalen gemaakt met de gemiddelde scores van de items. Er waren geen respondenten die hier items op misten. Ten eerste is onderzocht of de data voldeed aan de assumpties voor regressie-analyse, namelijk een lineaire samenhang tussen de onafhankelijke en de afhankelijke voorspeller, afwezigheid

van multicollineariteit, normale verdeling van de residuen en homoscedasticiteit. Ten tweede zijn er beschrijvende analyses uitgevoerd om te zien wat de gemiddelde scores op de verschillende variabelen zijn en of dit verschilt tussen jongens en meisjes. Vervolgens is onderzocht of SEIM-gebruik (T1) en het zoeken naar informatie over seks (T1) invloed hebben op permissieve seksuele attituden (T4). Daarna is gekeken of de relatie tussen het zoeken naar informatie over seks (T1 en T4) en permissieve seksuele attituden (T4 en T1) bidirectioneel is. Ook is gekeken of injunctieve peer normen (T3) de relaties tussen informatie zoeken over seks (T1 en T4), SEIM-gebruik (T1) en permissieve seksuele attituden (T4 en T1) kunnen verklaren. Als laatste is onderzocht of de relaties verschillen voor jongens en meisjes. De verschillende relaties zijn onderzocht met bi- en multivariate regressie analyses in SPSS en voor de moderatie- en mediatie-analyses is gebruik gemaakt van de macro PROCESS.

Omdat niet aan alle assumpties voor regressie kon worden voldaan, zijn de hoofdanalyses uitgevoerd met behulp van bootstrapping. Hierbij wordt gemeten met een 95 procent betrouwbaarheidsinterval hoe groot de variatie binnen de steekproef kan zijn als deze meerdere keren wordt getrokken.

Resultaten

Uit beschrijvende analyses bleek dat de jongeren op T1 tussen de 9 en 17 jaar oud waren met een gemiddelde leeftijd van 13.7 jaar ($SD = 1.35$). Informatie zoeken over seks nam toe tussen T1 en T4, terwijl de permissieve seksuele attitude gemiddeld genomen juist afnam. Alle variabelen hingen met elkaar samen (Tabel 1).

Tabel 1

Beschrijvende statistieken (aantallen respondenten [N], bereik, gemiddelden [M] en standaarddeviaties[SD]) van de gebruikte variabelen en correlaties tussen deze variabelen.

	N	Bereik	M	SD	1	2	3	4	5	6	7
1.Leeftijd	1297	9-17	13.66	1.35	1						
2.SEIM T1	1201	1-6	1.73	1.37	.29**	1					
3.Info zoeken T1	1208	1-6	1.46	.93	.13**	.49**	1				
4.Info zoeken T4	994	1-6	1.55	1.12	.07*	.16**	.29**	1			
5.PermissiviteitT1	1066	1-6	2.36	.95	.15**	.36**	.24**	.13**	1		
6.PermissiviteitT4	990	1-6	2.27	1.12	.08**	.43**	.27**	.27**	.36**	1	
7.Peer normen T3	1079	1-6	3.36	1.85	.50**	.33**	.17**	.12**	.25**	.36**	1

Noot. * $p < .05$, ** $p < .01$

Om de eerste hypothese van dit onderzoek te toetsen, is een enkelvoudige regressie-analyse uitgevoerd. Zo werd er gekeken of SEIM-gebruik de permissieve seksuele attituden verhoogde. Uit de analyses bleek dat SEIM-gebruik een significante voorspeller was voor permissieve seksuele attituden als men controleerde voor de covariaat leeftijd en de uitkomstmaat op baseline ($\beta = .35$, 95% CI [.25, .37], $p < .001$). Het model verklaarde 24% van de variantie in permissieve seksuele attitude ($R^2 = .24$). Met elk punt dat SEIM-gebruik omhoog ging, steeg de permissieve seksuele attitude met .31 (Tabel 2).

Tabel 2

Uitkomsten van een regressie-analyse voor permissieve seksuele attitude op T4 met SEIM-gebruik op T1 als predictor.

Variabelen	Coëfficiënten			
	<i>B</i>	<i>SE B</i>	β	95% <i>CI</i>
1. (Constant)	1.41*	.43		[.56, 2.28]
SEIM-gebruik	.31**	.03	.35	[.25, .37]
Leeftijd	-.02	.03	-.02	[-.08, .04]
Permissiviteit T1	.31**	.04	.25	[.23, .39]
<i>F</i>	91.19**			
<i>R</i> ²	.24			
2. (Constant)	1.66**	.06		[1.55, 1.77]
SEIM-gebruik	.38**	.03	.43	[.32, .45]
<i>F</i>	207.53**			
<i>R</i> ²	.18			

Noot. * $p < .05$, ** $p < .001$, Afhankelijke variabele: permissieve seksuele attitude.

CI = confidence interval. Betrouwbaarheidsinterval en standaardafwijkingen gebaseerd op 1000 bootstrap samples.

Voor de tweede hypothese is er gekeken of er een bidirectionele relatie bestond tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude. Ten eerste is er gekeken of informatie zoeken over seks een voorspeller was voor permissieve seksuele attituden. Vervolgens is er gekeken of dit verband ook andersom bestond.

Uit de regressie-analyse bleek dat informatie zoeken over seks een significante voorspeller was voor permissieve seksuele attituden als men controleerde voor de covariaat leeftijd en de uitkomstmaat op baseline ($\beta = .19$, 95% CI [.16, .33], $p < .001$). Het model

verklaarde 17% van de variantie in permissieve seksuele attitude ($R^2 = .17$). Met elk punt dat informatie zoeken omhoog ging, steeg de permissieve seksuele attitude met .24 (Tabel 3).

Tabel 3

Uitkomsten van een regressie-analyse voor permissieve seksuele attitude op T4 met informatie zoeken over seks op T1 als predictor.

Variabelen	Coëfficiënten			
	<i>B</i>	<i>SE B</i>	β	95% <i>CI</i>
1. (Constant)	.69	.45		[-.15, 1.58]
Info zoeken	.24**	.04	.19	[.16, .33]
Leeftijd	.03	.03	.03	[-.04, .09]
Permissiviteit T1	.39**	.04	.32	[.31, .48]
<i>F</i>	58.35**			
<i>R</i> ²	.17			
2. (Constant)	1.79**	.07		[1.66, 1.94]
Info zoeken	.34**	.04	.27	[.26, .43]
<i>F</i>	70.50**			
<i>R</i> ²	.07			

Noot. * $p < .05$, ** $p < .001$, Afhankelijke variabele: permissieve seksuele attitude. CI = confidence interval. Betrouwbaarheidsinterval en standaardafwijkingen gebaseerd op 1000 bootstrap samples.

Hoewel permissieve seksuele attitude wel een significante voorspeller leek te zijn wanneer niet gecontroleerd werd voor leeftijd en informatie zoeken op baseline, leidde het toevoegen van deze covariaten ertoe dat het effect net niet meer significant was (95% CI [-.01, .16], $p = .06$; Tabel 4). Er kan echter wel gesproken worden van een trend.

Tabel 4

Uitkomsten van een regressie-analyse voor informatie zoeken over seks op T4 met permissieve seksuele attitude op T1 als predictor.

Variabelen	Coëfficiënten			
	<i>B</i>	<i>SE B</i>	β	95% <i>CI</i>
1. (Constant)	.25	.44		[-.56, 1.18]
Permissiviteit	.08	.04	.06	[-.01, .16]
Leeftijd	.05	.03	.05	[-.02, .11]
Info zoeken T1	.35**	.06	.27	[.23, .46]
<i>F</i>	29.01**			
<i>R</i> ²	.09			
2. (Constant)	1.19**	.10		[1.01, 1.40]
Permissiviteit	.16**	.04	.13	[.07, .24]
<i>F</i>	15.54**			
<i>R</i> ²	.02			

Noot. * $p < .05$, ** $p < .001$, Afhankelijke variabele: informatie zoeken over seks. CI = confidence interval. Betrouwbaarheidsinterval en standaardafwijkingen gebaseerd op 1000 bootstrap samples.

Voor de derde hypothese zijn injunctieve peer normen (T3) onderzocht als mediator in de relatie tussen zowel SEIM-gebruik als informatie zoeken en permissieve seksuele attitude. Om deze hypothese te toetsen is gebruik gemaakt van een mediatie analyse in PROCESS (model 4; Hayes, 2013). Injunctieve peer normen bleken een significante mediator te zijn in de relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attitude ($\beta = .07$, 95% CI [.05, .10], $R^2 = .23$). Injunctieve peer normen bleken ook een significante mediator te zijn in de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude ($\beta = .07$, 95% CI [.04, .10], $R^2 = .17$).

Voor de vierde hypothese zijn injunctieve peer normen (T3) onderzocht als mediator in de relatie tussen permissieve seksuele attitude en informatie zoeken over seks. Om deze hypothese te toetsen is ook gebruik gemaakt van een mediatie analyse in PROCESS. Injunctieve peer normen bleken een significante mediator te zijn in de relatie tussen permissieve seksuele attitude informatie zoeken over seks ($\beta = .03$, 95% CI [.01, .05], $R^2 = .03$).

Om de vijfde hypothese te toetsen is geslacht onderzocht als moderator in de relaties tussen SEIM-gebruik, informatie zoeken op internet en permissieve seksuele attitudes. Voor de toetsen is gebruik gemaakt van een moderatie analyse in PROCESS (model 1; Hayes, 2013). Geslacht bleek in geen van de relaties een significante moderator te zijn.

Discussie

In dit onderzoek is gekeken of jongeren die meer bloot zijn gesteld aan seksuele media-inhoud (SEIM-gebruik en informatie zoeken over seks) een meer permissieve seksuele attitude kregen. Hiernaast werd onderzocht of de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude bidirectioneel was. Bovendien is bekeken of injunctieve peer normen een mediator en geslacht een moderator waren in bovengenoemde relaties. Resultaten toonden aan dat de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitudes anders verliep dan de relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attitudes. De relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve attitudes leek namelijk wel bidirectioneel te zijn in tegenstelling tot de unidirectionele relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attitude. Injunctieve peer normen bleken de relaties tussen SEIM-gebruik, informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude te verklaren.

Ten eerste is onderzocht of SEIM-gebruik leidde tot een hogere permissieve seksuele attitude. In overeenstemming met de hypothese bleek dat SEIM-gebruik een positieve invloed had op permissieve seksuele attitudes. Deze uitkomst is in lijn met de sociaal cognitieve theorie van Bandura (1977) waarin wordt gesteld dat adolescenten kennis overnemen door anderen te observeren. Wanneer adolescenten blootgesteld worden aan SEIM, kunnen ze de attitudes en het gedrag overnemen van de personen die ze zien op de beelden. Dit is in overeenstemming met eerder longitudinaal onderzoek waarin werd aangetoond dat blootstelling aan SEIM leidde tot meer permissieve seksuele attitudes (Brown & L'Engle, 2009; Doornwaard, Bickham, et al., 2015).

Ten tweede is onderzocht of de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude bidirectioneel is. De resultaten ondersteunden deze hypothese grotendeels. Er werd namelijk een positieve relatie gevonden van informatie zoeken over seks op T1 op permissieve seksuele attitude op T4. Daarnaast werd een trend gevonden van permissieve seksuele attitude op T1 op informatie zoeken over seks op T4. Deze uitkomst sluit aan bij de *reinforcing spiral framework* (Slater, 2007) en het *selective exposure perspective* (Zillman & Bryant, 1985). In deze theorieën wordt namelijk gesteld dat er een wederkerige relatie bestaat tussen media-selectie en attitudes en dat mensen media-inhoud

selecteren die past bij hun ervaringen en interesses. Bij het zoeken naar informatie over seks is er meer gerichtheid vanuit de adolescent zelf doordat er al interesse moet zijn voordat er op het internet naar informatie wordt gezocht. Ook sluiten de resultaten aan bij eerder cross-sectioneel onderzoek waarin werd gevonden dat jongens die via het internet informatie over seks verworven meer permissieve seksuele attituden rapporteerden (Lou, et al., 2012). Wel blijkt dat de invloed van informatie zoeken over seks op permissieve seksuele attitude sterker is dan andersom. Er lijkt meer sprake te zijn van socialisatie door het overnemen van de informatie die jongeren tegenkomen op het internet (Bandura, 1977) dan van het selecteren van media die past bij de interesses en eigen attitude (Zillman & Bryant, 1985). Dit kan komen doordat de adolescentie een kritieke fase is waarin waarden en ideeën worden gevormd over seksualiteit (Moore & Rosenthal, 2006; Savin-Williams & Diamond, 2004). Hierdoor zijn de seksuele attituden van adolescenten in deze fase nog te beïnvloeden, waardoor de invloed van informatie in seksuele media een sterker effect kan hebben op seksuele attituden dan andersom.

Ten derde is onderzocht of injunctieve peer normen de relaties tussen SEIM-gebruik en informatie zoeken enerzijds en permissieve seksuele attituden anderzijds verklaren, wat het geval bleek te zijn. Zowel de invloed van SEIM-gebruik als informatie zoeken op permissieve seksuele attituden verloopt via injunctieve peer normen. Dit sluit aan bij eerder onderzoek, namelijk dat het gebruik van SEIM de injunctieve peer normen verhoogde (Doornwaard, ter Bogt, et al., 2015) en dat adolescenten meer permissieve seksuele attituden hadden als zij meer permissieve seksuele normen waarnamen bij hun peers (Chia, 2006; Cox, et al., 2015). Dit kan betekenen dat jongeren via het zoeken naar informatie over seks meer bloot worden gesteld aan seksueel materiaal waardoor zij het idee kunnen krijgen dat andere jongeren al seks hebben en hier vrijer over denken, wat er vervolgens toe kan leiden dat de attituden van de jongeren permissiever worden.

De trend in de relatie tussen permissieve seksuele attitude en informatie zoeken, verliep ook via injunctieve peer normen. Dit bevestigt eerdere verwachtingen op basis van de literatuur. Zo gaf cross-sectioneel onderzoek aanwijzingen dat de eigen seksuele attitude en de injunctieve peer normen elkaar kunnen beïnvloeden (Chia, 2006). Huidig onderzoek toont aan dat de eigen permissieve seksuele attitude inderdaad de injunctieve peer normen kunnen voorspellen en dat deze vervolgens invloed kunnen hebben op het zoeken naar informatie over seks. Als jongeren zelf permissief zijn, kan het zijn dat zij denken dat hun vrienden hetzelfde denken over seks, waarna ze meer informatie gaan zoeken. Ook is het mogelijk dat adolescenten met een meer permissieve seksuele attitude vrienden selecteren die hetzelfde

denken als hen, waardoor ze vervolgens meer informatie over seks gaan opzoeken. Dit sluit aan bij de *similarity-attraction theory*, waarin wordt gesteld dat mensen met dezelfde attituden zich meer aangetrokken voelen tot elkaar dan tot mensen met een andere attitude (Berscheid & Walster, 1969; Byrne, 1971). We moeten echter voorzichtig zijn met het interpreteren van deze bevindingen, want ondanks dat de mediatie significant was, was het hoofdeffect marginaal significant.

Als laatste is gekeken naar een eventuele modererende rol van geslacht in eerder genoemde relaties, maar deze bleek er niet te zijn. Dit zou verklaard kunnen worden door het feit dat de gegevens van dit onderzoek afkomstig zijn van Nederlandse adolescenten. De hypothesen zijn geformuleerd op artikelen die onderzoek hebben gedaan onder jongeren in de Verenigde Staten (Brown & L'Engle, 2009) en Taiwan (Tseng, et al., 2015). Het is mogelijk dat er in Nederland sprake is van vrijer denken over seksualiteit dan in deze landen en dat mannen en vrouwen gelijkwaardiger zijn op het gebied van seksualiteit, waardoor het verschil tussen jongens en meisjes kleiner is of geheel afwezig.

Limitaties en vervolgonderzoek

Een sterk punt van dit onderzoek is dat er gebruik is gemaakt van een grote representatieve steekproef waardoor het te generaliseren is. Een tweede sterk punt is het longitudinale design van het onderzoek, waardoor de verschillende meetmomenten ontwikkelingen over tijd kunnen laten zien. Bovendien was het onderzoek vernieuwend wat betreft de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attituden en de eventuele mediërende rol van injunctieve peer normen.

Ondanks de sterke punten van het huidige onderzoek, waren er ook enkele limitaties waar in vervolgonderzoek rekening mee moet worden gehouden. Ten eerste is de variabele informatie zoeken over seks eenvoudig geoperationaliseerd met enkel de vraag hoe vaak de jongeren het internet gebruiken om informatie over seks te zoeken. Er is niet bekend om wat voor soort informatie het gaat, zo kan het bijvoorbeeld gaan over informatie over verschillende standjes, maar ook over informatie over anticonceptie. In vervolgonderzoek is het belangrijk om vragen toe te voegen over wat voor soort informatie de jongeren zoeken op het internet en kan er gekeken worden of verschillende vormen van informatie zoeken over seks verschillende invloeden hebben permissiviteit.

Ten tweede zijn er meerdere variabelen met slechts één item gemeten. Omdat het moeilijk is om de betrouwbaarheid van deze één-item constructen te meten (Wanous & Hudy, 2001), weet men niet in hoeverre het betrouwbaar is. Hoewel één vraag voldoende is als het construct duidelijk is (Sackett & Larson, 1990), is het in vervolgonderzoek mogelijk beter om

meerdere vragen te stellen over eenzelfde gedrag zodat er een schaal van kan worden gemaakt en de betrouwbaarheid gemeten kan worden.

Als laatste limitatie kunnen de missende waarden van het onderzoek worden genoemd. Zo zijn er niet op elk meetmoment evenveel adolescenten die de vragenlijst hebben ingevuld waardoor mogelijk belangrijke informatie mist. De non-respons was echter normaal voor dit type onderzoek.

Naast bovengenoemde punten, zou de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitudes in vervolgonderzoek eerst nader onderzocht moeten worden, alvorens stevigere conclusies kunnen worden getrokken over de wederkerigheid in de relatie. Huidig onderzoek gaf eerste indicaties van de bidirectionaliteit van deze relatie, maar toekomstig onderzoek zou kunnen aantonen of het daadwerkelijk bidirectioneel is door het zoeken naar informatie over seks preciezer te operationaliseren. Zo kan er onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende vormen van informatie zoeken, zoals informatie over anticonceptie, informatie over seksuele problemen, maar ook informatie over seksuele handelingen bijvoorbeeld. Vervolgens kan er gekeken worden welke vormen het meest worden gebruikt door jongeren en wat de invloed hiervan is op de permissieve seksuele attitude. Ook is het belangrijk dat er meer onderzoek wordt gedaan naar de rol van injunctieve peer normen. Zo kan er onderzocht worden of jongeren vrienden selecteren die eenzelfde attitude hebben als zichzelf of dat jongeren denken dat hun vrienden hetzelfde denken als zichzelf. Doordat de steekproef van huidig onderzoek enkel Nederlandse jongeren betrof, kan het een interessante toevoeging zijn om dit onderzoek ook in andere landen uit te voeren waarna het mogelijk is om de verschillende landen met elkaar te vergelijken. Als laatste is het interessant om in vervolgonderzoek een oudere doelgroep te onderzoeken. Doordat huidig onderzoek gebruik maakte van een jonge doelgroep, is ervoor gekozen om te kijken naar de permissieve seksuele attitude omdat dit voorspellend kan zijn voor seksueel risicogedrag. Om te zien of blootstelling aan seksuele media en de permissieve seksuele attitude ook daadwerkelijk invloed hebben op het seksuele risicogedrag van jongeren, is het belangrijk dat de relaties bekeken worden in een oudere doelgroep.

Conclusie en implicaties

De belangrijkste bevinding in dit onderzoek was dat in tegenstelling tot de relatie tussen SEIM-gebruik en permissieve seksuele attitude, die unidirectioneel bleek (Doornwaard, Bickham, et al., 2015), in het huidige onderzoek is gevonden dat de relatie tussen informatie zoeken over seks en permissieve seksuele attitude niet alleen unidirectioneel is, maar via injunctieve peer normen ook andersom loopt. Ook de relatie tussen SEIM-gebruik

en permissieve seksuele attituden verloopt via injunctieve peer normen. Deze resultaten bevestigen de grote rol die peers spelen in het leven van andere adolescenten en dat adolescenten het belangrijk vinden wat anderen denken. Ook tonen de resultaten aan dat injunctieve peer normen niet alleen gebaseerd worden op het gedrag dat adolescenten waarnemen bij hun peers, maar ook op seksuele informatie die ze op het internet opzoeken.

De resultaten geven ook inzicht in welke factoren van invloed zijn op permissieve seksuele attituden, wat van belang is omdat deze voorspellend kunnen zijn voor seksueel risicogedrag. Doordat seksueel risicogedrag in een jonge doelgroep waarin nog geen of amper sprake is van risicogedrag niet gemeten kan worden, kunnen permissieve seksuele attituden die aan het risicogedrag voorafgaan wel worden gemeten om inzicht te krijgen in deze attituden en eventueel later risicogedrag.

Doordat het internet een grote rol speelt in het leven van jongeren, is het belangrijk dat zij van hun ouders en leraren leren hoe voorzichtig met verkregen informatie om te gaan en is het van belang dat ze niet alles geloven wat ze op het internet zien. Het is echter niet alleen belangrijk dat ze leren hoe ze online inhoud kunnen interpreteren, maar vooral hoe ze om kunnen gaan met de normen die ze waarnemen bij hun vrienden. Het is van belang dat ze leren dat deze niet accuraat hoeven zijn en dat ze zich hier niet door laten beïnvloeden. Het belangrijkste is dat de jongeren doen waar zij zich zelf goed bij voelen en niet iets doen omdat ze denken dat hun vrienden het ook doen. Doordat peer normen een belangrijk effect hebben op het gedrag van jongeren, is het belangrijk dat er in reeds ontwikkelde of nieuwe interventies aandacht wordt besteed aan het omgaan met de attituden en meningen van anderen zonder hier zelf door beïnvloed te worden.

Referenties

- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Berscheid, E., and E. H. Walster (1969). Rewards others provide: Similarity. *Interpersonal attraction*, 69-91.
- Bleakley, A., Hennessy, M., Fishbein, M., & Jordan, A. (2009). How sources of sexual information relate to adolescents' beliefs about sex. *American Journal of Health Behavior*, 33(1), 37-48. doi: <https://doi.org/10.5993/AJHB.33.1.4>
- Braun-Courville, D. K., & Rojas, M. (2009). Exposure to sexually explicit web sites and adolescent sexual attitudes and behaviors. *Journal of Adolescent Health*, 45(2), 156-162. doi:10.1016/j.jadohealth.2008.12.004
- Brown, J. D., & Bobkowski, P. S. (2011). Older and newer media: Patterns of use and effects on adolescents' health and well-being. *Journal of Research on Adolescence*, 21(1), 95-113. doi:10.1111/j.1532-7795.2010.00717.x
- Brown, J. D., & L'Engle, K. L. (2009). X-rated sexual attitudes and behaviors associated with US early adolescents' exposure to sexually explicit media. *Communication Research*, 36(1), 129-151. doi:10.1177/0093650208326465
- Byrne, D. (1971). *The Attraction Paradigm*. New York: Academic Press.
- Chanakira, E., Goyder, E. C., Freeman, J. V., O'Cathain, A., Kinghorn, G., & Jakubovic, M. (2015). Social and psychosocial factors associated with high-risk sexual behaviour among university students in the United Kingdom: A web-survey. *International Journal of STD & AIDS*, 26(6), 369-378. doi:10.1177/0956462414538950
- Chia, S. C. (2006). How peers mediate media influence on adolescents' sexual attitudes and sexual behavior. *Journal of Communication*, 56(3), 585-606.
doi: 10.1111/j.1460-2466.2006.00302.x
- Cialdini, R. B., & Trost, M. R. (1998). Social influence: Social norms, conformity, and compliance. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (Vol. 2, 4th ed., pp. 151-192). New York, NY: Oxford University Press.
- Cox, R. B., Shreffler, K. M., Merten, M. J., Gallus, K. L. S., & Dowdy, J. L. (2015). Parenting, peers, and perceived norms what predicts attitudes toward sex among early adolescents? *The Journal of Early Adolescence*, 35(1), 30-53.
doi:10.1177/0272431614523131
- De Graaf, H., & Vanwesenbeeck, I. (2006). 'Seks is een game': Gewenst en ongewenst seksueel gedrag van jongeren op internet. Utrecht: Rutgers Nisso Groep.
- Doornwaard, S. M., Bickham, D. S., Rich, M., ter Bogt, T. F., & van den Eijnden, R. J.

- (2015). Adolescents' use of sexually explicit internet material and their sexual attitudes and behavior: Parallel development and directional effects. *Developmental psychology*, *51*(10), 1476-1488. doi:10.1037/dev0000040
- Doornwaard, S. M., van den Eijnden, R. J., Overbeek, G., & ter Bogt, T. F. (2015). Differential developmental profiles of adolescents using sexually explicit Internet material. *The Journal of Sex Research*, *52*(3), 269-281. doi:10.1080/00224499.2013.866195
- Doornwaard, S. M., Ter Bogt, T. F., Reitz, E., & Van Den Eijnden, R. J. (2015). Sex-Related Online behaviors, perceived peer norms and adolescents' experience with sexual behavior: Testing an integrative model. *PloS one*, *10*(6), e0127787. doi:10.1371/journal.pone.0127787
- González-Ortega, E., Vicario-Molina, I., Martínez, J. L., & Orgaz, B. (2015). The internet as a source of sexual information in a sample of Spanish adolescents: Associations with sexual behavior. *Sexuality Research and Social Policy*, *12*(4), 290-300. doi:10.1007/s13178-015-0196-7
- Hayes, A. F. (2013). Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach. Guilford Press.
- Hendrick, C., Hendrick, S. S., & Reich, D. A. (2006). The brief sexual attitudes scale. *The Journal of Sex Research*, *43*, 76-86.
- Jaccard, J.D.P., & Gordon, V. (1996). Maternal correlates of adolescent sexual behavior. *Family Planning Perspectives*, *28*, 159–165.
- Lo, V. H., & Wei, R. (2005). Exposure to Internet pornography and Taiwanese adolescents' sexual attitudes and behavior. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, *49*(2), 221-237. doi:10.1207/s15506878jobem4902_5
- Lou, C., Cheng, Y., Gao, E., Zuo, X., Emerson, M. R., & Zabin, L. S. (2012). Media's contribution to sexual knowledge, attitudes, and behaviors for adolescents and young adults in three Asian cities. *Journal of Adolescent Health*, *50*(3), 26-36. doi:10.1016/j.jadohealth.2011.12.009
- Moore, S., & Rosenthal, D. (2006). Sexuality in adolescence. Current trends. London, UK: Routledge.
- Omori, K., Zhang, Y. B., Allen, M., Ota, H., & Imamura, M. (2011). Japanese college students' media exposure to sexually explicit materials, perceptions of women, and sexually permissive attitudes. *Journal of Intercultural Communication Research*, *40*(2), 93-110. doi:10.1080/17475759.2011.581031

- Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2006). Adolescents' exposure to sexually explicit material on the Internet. *Communication Research*, 33(2), 178-204.
doi:10.1177/0093650205285369
- Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2008). Adolescents' exposure to sexually explicit Internet material, sexual uncertainty, and attitudes toward uncommitted sexual exploration: Is there a link? *Communication Research*, 35(5), 579-601.
doi:10.1177/0093650208321754
- Rasmussen, E. E., Rhodes, N., Ortiz, R. R., & White, S. R. (2016). The relation between norm accessibility, pornography use, and parental mediation among emerging adults. *Media Psychology*, 19, 431-454. doi:10.1080/15213269.2015.1054944
- Sackett, P. R., & Larson, J. R., Jr. (1990). Research strategies and tactics in industrial and organizational psychology. In M. D. Dunnette & L. M. Hough (Eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology* (2nd ed., Vol. 1, pp. 419- 489). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- Savin-Williams, R. C., & Diamond, L. M. (2004). In R. M. Lerner & L. Steinberg (Eds.), *Sex. Handbook of adolescent psychology* (2nd ed., pp. 189–231). Hoboken, NJ: Wiley.
- Slater, M. D. (2007). Reinforcing spirals: The mutual influence of media selectivity and media effects and their impact on individual behavior and social identity. *Communication Theory*, 17(3), 281-303.
doi:10.1111/j.1468-2885.2007.00296.x
- Tseng, Y. H., Weng, C. S., Kuo, S. H., Chou, F. H., Yang, Y. H., & Chiang, L. C. (2015). Gender differences? Internet use and parent–child communication about sex toward sexual attitudes among early adolescents in Taiwan. *Journal of Nursing Research*, 23(2), 125-134. doi:10.1097/JNR.0000000000000067
- Wanous, J. P., & Hudy, M. J. (2001). Single-item reliability: A replication and extension. *Organizational Research Methods*, 4(4), 361-375. doi:10.1177/109442810144003
- Zillmann, D., & Bryant, J. (1985). Selective-exposure phenomena. *Selective Exposure to Communication*, 1-10.